

Seletuskiri

haridus- ja teadusministri 29. juuli 2016. a määruse nr 51 „Struktuuritoetuse andmise tingimused tööturul vajalike keelepädevuste arendamiseks“ muutmise eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Haridus- ja teadusministri 29. juuli 2016. a määrusega nr 51 „Struktuuritoetuse andmise tingimused tööturul vajalike keelepädevuste arendamiseks“ (edaspidi *määrus*) reguleeritakse „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ prioriteetse suuna „Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul“ meetme 1.5 „Õppe seostamine tööturu vajadustega“ tegevuse 1.5.6. „Keeleõppetegevused edukamaks toimetulekuks tööturul“ eesmärkide elluviimiseks eraldatava toetuse andmise tingimusi ja korda.

Toetatavad tegevused panustavad Elukestva õppe strateegia (EÕS) „Tööturu ja õppe tihedama seostamise programmi“ meetme 1 tegevuse „Keeleõppetegevused edukamaks toimetulekuks tööturul“ oodatavatesse tulemustesse ja võtmepädevuste arendamisse. Toetuse andmise eesmärk on ebapiisava keeleoskusega elanikkonna keeleoskuste arendamine ning rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sooritanud õpetajate toetamine. Tegevuse tulemusena on kõigil eesti elanikel, sõltumata emakeelset, võrdsed võimalused hariduse omandamiseks ja tööturul toimimiseks.

Määrusega kavandatud tegevused toetavad Eesti elukestva õppe strateegia 2020 võtmepädevuste arendamist, sest Euroopa Parlamendi 18.12.2006 soovitus liikmesriikidele määratleb teiste hulgas võtmepädevusteks ka emakeeleoskuse ja võõrkeelteoskuse. Määrusega kavandatud tegevused toetavad Eesti keele arengukava meetmeid, samuti tegevuskava „Eesti keelest erineva ema- või kodukeelega täiskasvanute keeleõppe arendamine 2015-2020“ (haridus- ja teadusministri 30. jaanuari 2015. a käskkiri nr 35), ning Eesti võõrkeelte strateegia eesmärki tagada võõrkeelte õpetamise kvaliteet võõrkeeleõpetajate kvalifikatsiooni tõstmise kaudu. Määrusega kavandatud tegevused aitavad täita valdkondliku arengukava „Lõimuv Eesti 2020“ eesmäärke.

Määruse alusel eraldatavate toetuste eesmärk on ebapiisava keeleoskusega elanikkonna keeleoskuse arendamine, noorte ja laste keelteoskuse arendamine ning rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sooritanud õpetajate toetamine.

Määruse raames toetatavad tegevused on võõrkeeleõpetajaks õppivate üliõpilaste ja võõrkeeleõpetajate rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sooritamise toetamine eesmärgiga tõsta rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksami sertifikaadiga võõrkeeleõpetajate arvu; piirkonna vajadustest lähtuva ebapiisava keeleoskusega eesti keelest erineva ema- või kodukeelega elanikkonnale keelealase vaba- ja kogemusõppe pakkumine; haridusasutuste koostöötegevused.

Määruse muudatused on tingitud asjaolust, et 2019. aasta lõpul oli kasutamata vahendeid ja selleks, et vahendid jõuaksid 2020. aastal sihtgrupini, tuleb taotlejate sihtgruppi laiendada (peasjalikult neile eesti õppekeelega koolidele, kus õpivad ka eesti keelest erineva ema- või kodukeelega lapsed). Taotluste arvu suurenemine 2020. aasta algul on esile toonud ka nn „hallid alad“ (nt muukeelsete laste arvu suurenemine eesti koolis), mis määruse kehtestamise ajal

polnud veel hariduslikuks väljakutseks ja mida sellisel moel ette näha polnud võimalik. Haridusasutused vajavad jätkuvalt tunniplaani välistele keeletegevustele lisatuge.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi keeleosakonna peaekspert Riina Koolmeister (riina.koolmeister@hm.ee, tel 735 0224), õigusosakonna õigusnõunik Kadi Mölder (kadi.molder@hm.ee, tel 735 0234) ja rahandusosakonna välisvahendite juht Inge Oopkaup (inge.oopkaup@hm.ee, tel 735 0279).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse § 6 lõike 2 punkti 3. Määruse § 6 reguleerib toetatavaid tegevusi ja sihtgruppi.

Tööturu vajadustega arvestamiseks tuleb kutse- ja kõrghariduses oluliselt rohkem tähelepanu pöörata võtmepädevuste (sh ettevõtlikkus, digi- ja keelteoskused) arendamisele. Samas peab silmas pidama, et nii digioskuste kui ettevõtlikkuse arendamise juures tuleb kasuks või mõnel puhul on ka lausa vältimatu keelteoskus.

Muudatus seisneb varasemaga võrreldes toetatavate tegevuste laiendamises. Kui kehtiva toetuse andmise regulatsiooni kohaselt oli koolide koostöö toetuse saamise tingimuseks, siis muudatuse kohaselt on koostöö võimalus, kuid pole toetuse saamisel eelduseks ega kohustuseks. Koolid saavad keeletegevusi läbi viia ja toetust taotleda ka vaid oma kooli piires. Eelistatud on taotlused, kus jätkuvalt erinevate haridusasutuste vahel keelealast koostööd tehakse, kuid koostöö ei ole vältimatuks eelduseks haridusasutuste puhul, kus õpivad koos eesti keelest erineva ema- ja kodukeelega lapsed ja noored.

Eelnõu punktidega 2 ja 3 pikendatakse tegevuste abikõlblikkuse perioodi kahe aasta võrra.

Senine toetuste taotlemise tagasihoidlik aktiivsus on tinginud pikendamise vajaduse ja vahendid, et võimaldada taotlejatele toetuse taotlemist kuni 2022. aasta lõpuni või kuni vahendite lõppemiseni. Taotlejate ringi laiendamine ja võimaluste avardamine loob eeldused eesmärkide paremaks täitmiseks.

Eelnõu punktiga 4 muudetakse määruse § 10 lõiget 3. Määruse § 10 reguleerib nõuded taotlejale.

Varasem sõnastus tegi kohustuslikuks koostööpartnerite ja teiste haridusasutuste kaasamise, muudatus võimaldab tegevusi läbi viia ja toetust taotleda ka üksi. Koostöö on võimalus, mitte kohustus.

Toetuse taotlejad on tegevuse „Haridusasutuste keelealased tegevused“ puhul koolipidajad või haridusasutused volituse alusel. Selle tegevuse juures võib taotleja kaasata soovi korral ka koostööpartnereid, kelleks võivad olla erineva taseme õppeasutused (näiteks üldhariduskool ja kutseõppeasutus).

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu aluseks on perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seadus ja selle alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrused. Eelnõu on kooskõlas ka perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse aluseks oleva Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse rakendamisel elluviidavad tegevused omavad mõju regionaalsele arengule, infoühiskonna edendamisele, aitavad kaasa võrdsete võimaluste tagamisele ja ühtsele riigivalitsemisele.

Määruse muudatus võimaldab laiendada ja kiirendada koolide keelealaseid tegevusi. Läbirääkimised partneritega ja koostöö planeerimine on ressursimahukas, seetõttu aitab muudatus ühe kooli piires keeletegevusteks taotlusi esitada sihtgrupi aega ja teisi vajalikke ressursse kokku hoida.

5. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatusega ei kaasne rakendamiseks vajalikke kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Riigi Tugiteenuste Keskusele, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Sotsiaalministeeriumile, Siseministeeriumile, Kultuuriministeeriumile ja rakendusüksusele SA Innove. Eelnõule esitas märkused SA Innove. Eelnõu kooskõlastustabel on lisatud seletuskirja lisana.

Piret Kärtner
keeleosakonna juhataja